

“Ustaca bir metin...
Van Booy’un minimalist cümleleri, büyük
etki yaratıyor.” — *Boston Globe*

SIMON VAN BOOY

Yanılsamalar

Atlası

Delij

Simon Van Booy

Eserleri on dört dilde yayımlanan Simon Van Booy'un iki romanı ve (*The Secret Life of People in Love* ve "Frank O'Connor Uluslararası Kısa Öykü Ödülü"nü alan *Love Begins in Winter*) iki kısa öykü derlemesi vardır. Üç felsefe kitabının editörüdür; *New York Times*, *Guardian*, *NPR* ve *BBC*'de yazılar yazmıştır. "H. R. Hays Şiir Ödülü" sahibi yazar Görsel Sanatlar Akademisi'nde ve Long Island Üniversitesi'nde dersler vermekte, eşi ve kızıyla birlikte Brooklyn'de yaşamaktadır.

www.SimonVanBooy.com

"Üslubu, kitabı göklere çıkarıyor."
Publishers Weekly

"Van Booy'un dili, sizi daha ilk sayfadan etkisi altına alıyor.
Çok yetenekli bir yazar. Daha da önemlisi, söylecek bir şeyleri var."
Portland Press Herald

© 2013, Simon Van Booy
© 2013, Tudem Yayın Grubu • 1476/1 Sk. No: 10/51
Alsancak - Konak/İZMİR

İlk basım 2013 yılında, Birleşik Krallık'ta *The Illusion of Separateness* adı ile Oneworld Publications tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Conville & Walsh Ltd. ile anlaşmalı olarak Anatolialit Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

ISBN: 978-605-5060-28-2

Birinci Baskı: Nisan 2015 (2000 adet)

Yayınevi sertifika no: 11945 Matbaa sertifika no: 26886

Türkçeleştiren: Şeyda İşler
Editör: Devrim Çakır
Son Okuma: Ayşegül Utku Günaydın
Kapak Tasarım: Burak Tuna

Baskı ve Cilt: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. km. Başkent OSB 22. Cadde No: 6 Malıköy/Ankara
0 312 284 18 14

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A. Ş.'nin
tescilli markasıdır.

www.delidolu.com.tr

SIMON VAN BOOY

Yanılsamalar Atlası

Deli

Luke ve Christina'ya

*Düştüğümüz ayrılık yanılgısından
uyanmak için buradayız.*

THICH NHAT HANH

MARTIN

Los Angeles

2010

I.

ONU DÜŞÜNMEK BİLE yüreklerine su serperdi. Onun her şeyi yapabileceğine ve kendilerini koruduğuna inanırlardı.

Konuşmaksızın dertlerini dinler; görevlerini, onlar uyuduğunda, hayatını, bir çocuğun denize karşı duruşu gibi düşünemediğinde yerine getirirdi. Günün ilk ışıklarıyla uyanıp kovasını doldurur, sonra çam sabunu ve sıcak suyla koridoru silerdi. Elinin paspasını sopasını kavrayan yerleri nasır tutmuştu. Kova maviydi, dolu olduğunda taşması güçtü. Su çabucak kirlenirdi fakat bu onu rahatsız etmezdi. Koridordaki işi bittiğinde, paspasını duvara dayar, bahçeye çıkardı.

Bazen arabayla Santa Monica'daki iskeleye giderdi. Bu yalnız başına yaptığı bir şeydi.

Uzun zaman önce, orada bir kadına evlenme teklif etmişti.

Henüz genç olduklarından yaşamları pusluydu, hayatları kendi etraflarında dönerdi. Dalgaların kıyıyı dövdüğünü duyabiliyorlardı fakat hiçbir şey göremiyorlardı.

O günlerde, Martin Café Parisienne'de fırıncıydı. Bıyığı vardı ve sabahın köründe uyanırdı. Evlenme teklif ettiği kadın bir sabah kahve içmeye kafeye gelmiş bir aktristi ve bir daha gidemedi.

Kadın, Starlight Huzurevi'ni sevebilirdi. Huzurevi sakinlerinin çoğu filmlerde boy göstermişti. Kahvaltıya, ceplerine adlarının baş harfleri işlenmiş sabahlıklarla gelirlerdi. Fransız

aksanı nedeniyle ona *Monşer* Martin diye seslenirlerdi. Akşam yemeğinden sonra piyanonun çevresine oturur, eski günleri yâd ederlerdi. Aynı insanları tanıdıkları halde onlara dair farklı hikâyeleri vardı. Burada yaşayanların statüsü ona gelen ziyaretçi sayısıyla ölçülürdü.

Martin sık sık huzurevinin bir sakini zannedilirdi.

İnsanlar onun tam olarak kaç yaşında olduğunu bilselerdi durumu izah etmek daha kolay olurdu ancak doğumu bir muammaydı.

Paris'te büyümüşü. Anne babası bir pastane işletirdi, pastanenin üstündeki üç odada yaşarlardı.

Okula başlayacak yaşa geldiğinde, anne babası ona bir bardak süt verip mutfak masasına oturmuş, birinin onlara bir bebek verdiğine dair bir hikâye anlatmıştı.

“Yaz mevsimiydi,” dedi annesi. “Savaş başlamıştı. Adamın nasıl görüldüğünü bile hatırlayamıyorum fakat kucağıma birdenbire bir bebek bıraktı. Her şey aniden oluverdi.”

Martin öyküyü sevmiş ve daha fazlasını öğrenmek istemişti.

“Sonra annen bir şeyler yemesi için çocuğu pastaneme getirdi,” dedi babası.

“Aynen öyle oldu,” diye katıldı annesi. “İşte biz böyle tanıştık.”

Babası karanlık pencerede dikildi ve oğlunun yansımına, resmi bir işlem yapmadan evvel nasıl yıllarca beklediklerini itiraf etti.

Annesinin gözyaşları masa örtüsünde daireler oluşturdu. Martin annesinin ellerine baktı. Ay şeklinde kesilmiş tırnakları pürüzsüzdü. Annesi yanaklarını okşayınca utançtan kızardı. Bir yabancıнын sert ellerini ve bir bebeğin kendi kollarındaki ağırlığını düşündü.

Çocuğa ne olduğunu sorduğunda, ailesi açık sözlü davranmak zorunda kaldı. Martin gözlerinden yaş gelene dek süte baktı. Annesi masadan ayrıldı ve bir şişe çikolata şurubuyla geri döndü. Martin'in bardağına birkaç damla damlatıp uzun bir çubukla karıştırdı.

“Sana olan sevgimiz,” dedi, “her türlü gerçekten daha güçlü.”

Birkaç gün onların yatağında uyumasına izin verildi fakat sonra oyuncaklarını ve rutinini özledi.

Kısa bir süre sonra kız kardeşi Yvette doğdu.

Yvette altı, Martin ise onlu yaşlardayken pastaneyi kapattılar ve California'ya taşınmak üzere Paris'ten ayrıldılar.

Martin evlat edinme belgeleri için neden bu denli belediklerini hiçbir zaman tam olarak anlamamıştı. Neden sonra, Chicago'da, küçük bir üniversitedeki ilk yılında sevgiliyle yaktakta sigara içerken sır perdesi birden aralandı.

Kar yağıyordu. Çin yemeği sipariş etmişlerdi. Televizyonda iyi bir film başlamak üzereydi. Martin kül tablasına uzanırken çarşaf bedeninden sıyrıldı. Bacakları oldukça kaslıydı. Kız yanağını onlara dayamıştı. Martin kıza, başarı rekoru hâlâ kırılmamış olan West Hollywood Lisesi'nden bahsediyordu. Kız dinledi, sonra Martin'in neden diğer Avrupalı erkekler gibi sünnet edilmediğini merak ettiğini söyledi.

Martin derslere girmemeye başladı.

Gözleri odaklanamayacak hale gelene dek okudu.

Kütüphanenin açılmasını kapıda bekliyor, kapanana kadar çalışıyordu. Müdire Martin'in ne yaptığını öğrenince ona çalışanların buzdolabında bir yer verdi. Kimsenin başlıklarını dahi

telaffuz edemeyeceği kitapları istiyordu. Onun için her fotoğraf bir aynaydı.

Sömeştir sona erdi ve Martin Los Angeles'taki evine döndü.

Ailesi eninde sonunda sırrı çözeceğini biliyordu fakat ona söyleyebilecekleri başka bir şey yoktu. Küçük kıyafetleri saklanamayacak derecede yıpranmıştı.

Kız kardeşiyle kumsala gitti ve onun yüzüşünü izledi. Merdivenlerde oturup ailesinin televizyon izleyişini dinledi. Gece yarılarında arabayla uzun uzun gezdi.

Aile kafesinde çalıştı. Mavi ve beyaz kurdeleli küçük kutularda kruvasan ve meyveli tartlar satıyorlardı.

Bir öğleden sonra, Martin teslimatları yapıp dükkâna döndüğünde giriş kapısının kilitli, panjurların da kapalı olduğunu gördü. Arka kapıdan girdikten sonra, mutfağın karanlık olduğunu fark edince şaşırды. Tezgâha ulaştığında aniden ışıklar yandı ve bir oda dolusu insan, "Sürpriz!" diye bağırdı.

Herkes giyinip kuşanmış, sandalyelere balonlar bağlanmıştı. İnsanlar yanağına ve alnına öpücük kondurdular. Yıllardır tanıdığı pek çok müşteri oradaydı ve bazı adamlar *kippa'* takıyordu. Müzik başlayınca herkes alkış tuttu.

Martin'in ağzı bir karış açık kaldı. "Anlamıyorum," dedi. "Bir şey mi oldu?"

"Sana bir tür ergenliğe giriş kutlaması hazırlayalım diye düşündük," dedi annesi.

"Pek çok kültürde böyle bir gelenek vardır," diye ekledi babası.

Ardından, Martin'in hikâyesi Beverly Hills'teki tüm yemek masalarında anlatıla geldi. İnsanlar sadece onunla tanışmak, ona *kendi* hikâyelerini anlatmak, fotoğraflar göstermek, onu

1 Musevi erkeklerinin başlarını örtmekte kullandıkları küçük takke. (ç.n.)

yalnız olmadığına ve asla yalnız kalmayacağına ikna etmek için dükkâna geldiler. Bir gün bir kadın pastaneye girdi ve tezgâhta Martin'in karşısına oturuverdi. Sonra feryat etmeye başladı: "Oğlum! Oğlum! Oğlum!"

Martin'in anne babası kadını dükkânın arkasına götürüp ona sıcak çay verdi. Sonra Martin'in babası onu arabayla evine bıraktı, kadının kız kardeşi yolda bekliyordu.

Pazar en meşgul gündü.

Martin müşterilere hizmet eder, doğum günü pastalarını dolgun huni biçimli kremayla süslerdi. Her biri ufak bir sesi ve çarpan bir kalbi simgeleyen, fakat şimdi, sessizliklerinde daha gürültülü, daha derinden ve daimi gelen biteviye isim listelerinden başı dönerdi.

Martin gerçeğin kâbusunda yeniden doğmuştu. Başkalarının tarihi öteden beri kendininki oluvermişti. Bunun düşüncesi hazmedebileceğinden fazlaydı. Lağımda saklanan insanlar; karanlıkta, rutubet ve pislik içinde doğum yapan kadınlar; sonra diğerlerini ele vermemesi için bebeklerini boğmaları.

Aileler rüzgârda savrulan kâğıt parçaları gibi dağılmıştı.

Hepsi ansızın Martin'in yüzüne bir tokat gibi çarpmıştı.

Martin üniversiteye geri dönmemeye karar verdiğiinden babası ona un, su, ısı ve zamanın sırrını verdi. Ufacık yazıları olan eski kartpostallardaki tarifleri paylaştı. Audrey Hepburn, bazen Martin'in annesiyle birlikte arkada kahve içerdi. Gülümser ve kupayı iki eliyle birden tutardı. Arthur Miller ve kız kardeşi Joan, çay içmek ve çörek yemek için gelirlerdi. Kafe, ürünlerinin erkenden tükenmesiyle ünlenmişti; genellikle öğleden sonra üçte mekânı kapatırlardı.

*“Hakikat, bize düşünmeden daha yakın
ve çoktandır bildiğimiz ne varsa, onun
altında gömülü.”*

Açlığın kıyasında bir çocuk, ışığı arayan
kör bir genç kız, zulme bilenmiş hançerinin
gölgesinde bir Alman piyadesi, bir huzurevinin
alçakgönüllü hademesi, gökyüzünden
düşerken aşktan harflere tutunan bir ABD
askeri... Savaşın yıkımıyla harabeye dönen
İngiltere'den Nazi işgali altındaki Fransa'ya,
1940'ların New York'undan günümüz Los
Angeles'ına uzanan bir hikâye.

Ödüllü yazar Simon Van Booy, insan ruhunun
en çetin sınavlarından birini verdiği İkinci
Dünya Savaşı yıllarına dair, gerçek olaylardan
ve kişilerden esinlenen sarsıcı bir hikâye
anlatıyor *Yanlışlıklar Atlası*'nda.

“Scott Fitzgerald ve Marguerite Duras'ın
oğulları olsaydı bu,
Simon Van Booy olurdu.”

Sisler Evi'nin yazarı Andre Dubus III

Delidolu

www.delidolu.com.tr
f/delidolu @delidolukitap

ISBN 978-605-5060-28-2

9 786055 060282